

Παιδιά Πρόσφυγες, Ζάππειο

ΤΗΛΕΔΙΑΣΚΕΨΗ ΖΑΠΠΕΙΟ ΜΕΓΑΡΟ	
"ΠΑΙΔΙΑ-ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ: ΥΠΟΣΧΕΣΕΙΣ ΧΩΡΙΣ ΑΝΤΙΚΡΥΣΜΑ"	Αθήνα, 20/11/200 2
Παρέμβαση Άννας Καραμάνου- Ευρωβουλευτού Προέδρου της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ίσων Ευκαιριών	

Μιλώντας για τα παιδιά πρόσφυγες δε μπορώ παρά να εκφράσω πρώτα τον αποτροπιασμό μου για τις πρόσφατες καταγγελίες που είδαν το φως της δημοσιότητας μέσω του BBC για σεξουαλικά σκάνδαλα με θύματα μικρά παιδιά σε κέντρα προσφύγων στη Δ.Αφρική.

Πάνω από 40 ανθρωπιστικές οργανώσεις εμπλέκονται σε παραβιάσεις σωμάτων και ψυχών μικρών παιδιών προσφύγων, στη Λιβερία, στη Σιέρα Λεόνε και στη Γουινέα με αντάλλαγμα ένα κομμάτι ψωμί.

Τα περισσότερα από τα παιδιά που υπέστησαν σεξουαλική κακοποίηση ήταν μικρά κορίτσια.

Σε πολλές περιπτώσεις, οι ίδιοι οι γονείς ένιωθαν αναγκασμένοι να παραδώσουν τα παιδιά τους, προκειμένου να επιβιώσουν.
"Θέλουν να τους αγαπάμε προκειμένου να μας δώσουν χρήματα" είπε ένας μικρός πρόσφυγας στο BBC.

Ένα άλλο κοριτσάκι κατήγγειλε ότι συνεχώς την έστελναν στο τέλος της ουράς, γιατί είχε αντισταθεί στις σεξουαλικές διαθέσεις κάποιου μέλους ανθρωπιστικής οργάνωσης.

Δυστυχώς, τα νεαρά κορίτσια στην Αφρική πληρώνουν το τίμημα των διακρίσεων, με βάση το φύλο, που είναι τόσο βαθειά ριζωμένες και όχι μόνο στη Δ.Αφρική.

Τα παιδιά πρόσφυγες είναι από τις πιο ευπαθείς κατηγορίες παιδιών στον κόσμο.

Παρ'όλο που τα παιδιά αποτελούν περισσότερο από το μισό του αριθμού των προσφύγων παγκοσμίως (αριθμούνται περίπου σε 10 εκατομμύρια), εντούτοις τα δικαιώματα και η ειδική προστασία που χρειάζονται ως παιδιά παραμελούνται από τη διεθνή κοινότητα.

Οι έρευνες δείχνουν ότι οι εμπειρίες των προσφύγων από τον πόλεμο και τη βία ασκούν τεράστια επίδραση στα νεαρά άτομα και δημιουργούν τραυματικές καταστάσεις.

Τα παιδιά πρόσφυγες αναγκάζονται να μετακινηθούν σε μια δύσκολη περίοδο της ζωής τους.

Κατά την προσπάθεια φυγής τους, συχνά χωρίζουν από τις οικογένειές τους, κάτι που τους αφήνει δυσαναπλήρωτο συναισθηματικό κενό και κατά τις μετακινήσεις τους συνήθως διατρέχουν κίνδυνο ζωής ή σοβαρού τραυματισμού.

Στις χώρες υποδοχής, πολλά παιδιά πρόσφυγες συνεχίζουν να πέφτουν θύματα παραβιάσεων των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους.

Πολλά παιδιά πρόσφυγες στερούνται του δικαιώματος για μάθηση, συχνά χρησιμοποιούνται σε στρατιωτικές επιχειρήσεις, γίνονται θύματα εργασιακής

εκμετάλλευσης, κακομεταχείρισης, σεξουαλικής εκμετάλλευσης και παιδικής πορνείας, ενώ, αντιμετωπίζουν δυσκολίες προσαρμογής στο νέο περιβάλλον λόγω γλωσσικών και πολιτισμικών διαφορών.

Όσον αφορά την επαφή τους με τις διωκτικές αρχές, η επικοινωνία είναι δύσκολη, γιατί δεν υπάρχει ειδικό προσωπικό που θα φροντίσει το παιδί-πρόσφυγα με βάση τις ανάγκες και ιδιαιτερότητές του.

Ταυτόχρονα, οι υποδομές υποδοχής είναι συχνά ανεπαρκείς και ακατάλληλες για ασυνόδευτα παιδιά που είναι πρόσφυγες ή ζητούν άσυλο.

Τα στατιστικά στοιχεία είναι επίσης ελλιπή, γιατί τα παιδιά μικρής ηλικίας και τα ασυνόδευτα συνήθως έρχονται χωρίς χαρτιά και αποφεύγουν να δηλώνουν την ακριβή ηλικία τους.

Πολύ μεγάλος είναι ο αριθμός παιδιών που ζητούν άσυλο στις χώρες της Δύσης, όπου πολλές κυβερνήσεις δείχνουν απροθυμία να ανταποκριθούν.

Ο συνήθης τρόπος αντιμετώπισης του προβλήματος μπορεί να είναι με πολύ αυστηρά μέτρα π.χ. εντεινόμενοι έλεγχοι στα σύνορα, εγκλεισμός των παιδιών στη φυλακή, χρήση ακτινών Χ για προσδιορισμό της ηλικίας τους ή επαναπατρισμός τους σε "ασφαλείς" τρίτες χώρες.

Από την άλλη πλευρά, υπάρχουν κυβερνήσεις που καταβάλλουν σοβαρές προσπάθειες να εντάξουν τους ανήλικους στο πνεύμα του Άρθρου 22 της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού, που απαιτεί παροχή φροντίδας στους ανήλικους είτε είναι ασυνόδευτοι, είτε με τις οικογένειές τους.

Λίγες περιπτώσεις παιδιών προσφύγων προκαλούν δημόσιο ενδιαφέρον ή εμφανίζονται στα μίντια.

Το παράδειγμα του μικρού Κουβανού αγοριού Ελία Γκονζάλες και η διαμάχη που ακολούθησε μεταξύ των αρχών των Η.Π.Α και της Κούβας αποτελεί την εξαίρεση. π.χ. δεν απέσπασε κανενός την προσοχή, η περίπτωση των 16 ασυνόδευτων παιδιών του Αφγανιστάν, που βρέθηκαν στα σύνορα της Αυστρίας, τα Χριστούγεννα του προηγούμενου χρόνου· ή όταν ένα γκρουπ παιδιών από τη Σομαλία προσγειώθηκε στο αεροδρόμιο της Ζυρίχης και ζήτησε άσυλο.

Προσωπικά, θεωρώ ότι η διαδικασία χορήγησης ασύλου που αφορά παιδιά – πρόσφυγες πρέπει να είναι άμεση και χωρίς καθυστερήσεις, προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι αυτά και οι οικογένειές τους θα απολαμβάνουν τα θεμελιώδη δικαιώματα προστασίας.

Ένα ασυνόδευτο παιδί θα πρέπει να τυγχάνει ιδιαίτερης μεταχείρισης και φροντίδας, αφού διατρέχει ακόμη μεγαλύτερους κινδύνους.

Επίσης τα παιδιά τυχαίνει να μη γνωρίζουν τα δικαιώματά τους σε μια ξένη χώρα.

Γι' αυτό είναι απαραίτητο να τους χορηγείται κάποιος νομικός σύμβουλος, ο οποίος θα φροντίσει για την προστασία και διεκδίκηση των παροχών που δικαιούνται από τις αρχές.

Αυτή η πρόταση που έχει κάνει, μεταξύ των άλλων, η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ δεν έχει τύχει μεγάλης προσοχής από τα κράτη -αναφέρομαι κυρίως στον ευρωπαϊκό χώρο- αν και εδώ υπάρχουν κάποιες εξαιρέσεις, όπως η Σουηδία, Φιλανδία και Ολλανδία, οι οποίες έχουν αναπτύξει το θεσμό του νομικού συμβούλου ανηλίκων.

Η ευαισθησία μας δοκιμάζεται και κρίνεται όχι μόνο από τα παιδιά – πρόσφυγες, αλλά και από το γεγονός ότι η προστασία του παιδιού δεν έγινε καθολική ιδεολογία των υπεύθυνων υπηρεσιών της πολιτείας.

Αυτή η προστασία πρέπει να εκφραστεί μέσα από την εκπαίδευση, απασχόληση, σύστημα υγείας, αλλά ιδιαίτερα από τον επαναπροσδιορισμό της κλίμακας των αξιών μας.

Γι' αυτή τη διαρκή και μεγάλη ευθύνη μας, το κράτος, η κοινωνία, ο καθένας μας, ας αναζητήσει τη δική του ευθύνη και όλοι μαζί τη συνεργασία για την προστασία του παιδιού – το μέλλον της οικουμένης.